

П Р А В И Л Н И К

**ЗА ДЕЙНОСТТА НА ИНСТИТУТА ПО ОКЕАНОЛОГИЯ
БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ**

ВАРНА

2025

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Настоящият правилник урежда устройството и дейността на Института по океанология „Фритьоф Нансен“ към Българската Академия на науките (ИО-БАН). Правата и задълженията, които произтичат от този правилник, са задължителни за всички служители на ИО-БАН.

Чл. 2. (1) ИО-БАН е юридическо лице и постоянно научно звено в системата на БАН със седалище гр. Варна, създаден на 1 юли 1973г., съгласно Разпореждане № 132 на бюро на Министерския съвет от 22.06.1973г. под името Институт за морски изследвания и океанология (ИМИО) към Българската Академия на науките, в състава на Единен център за науки за Земята. С Разпореждане № 37 от 29 декември 1984г. на бюро на Министерския съвет, ИМИО се преименува на Институт по океанология. През 1987г. с решение на УС на БАН е създадена секция “Биология и екология на морето”. През 2005г. Общото събрание на БАН с решение на деветото си заседание състояло се на 31 януари 2005, именува Института по океанология – БАН – гр. Варна на световно известния учен-океанограф проф. Фритьоф Нансен.

(2) ИО-БАН е регистриран в Регистъра БУЛСТАТ на Агенцията по вписванията на Република България под номер 000080612 с официалното наименование „Институт по океанология“.

(3) За нуждите на дейността, името на Института по океанология при Българската академия на науките се изписва съкратено ИО-БАН, а на английски език – IO-BAS.

(4) Промени в статута на ИО-БАН могат да се правят само от Общото събрание на БАН, съгласно чл. 16, ал. 1, т. 13 от Устава на БАН.

(5) В своята дейност ИО-БАН се ръководи от Закона за БАН, Закона за развитието на академичния състав, Кодекса на труда, Устава на БАН, настоящия Правилник и други нормативни актове.

(6) ИО-БАН притежава и се идентифицира със **запазен знак (лого)** (Приложение 1), **официална бланка** (Приложение 2) и Интернет домейн **io-bas.bg**.

(7) ИО-БАН има кръгъл печат с 2 концентрични кръга. По външния кръг има надпис „Институт по океанология Варна“, а вътрешният съдържа логото на Института и надпис „БАН“.

II. ДЕЙНОСТ

Чл. 3. (1) **Мисия:** Институтът по океанология извършва фундаментални и приложни научни изследвания в областта на океанологията в съответствие с националните и на Европейския съюз приоритети и интереси, както и със световните тенденции.

(2) **Предметът на дейността** на ИО-БАН обхваща научни изследвания и обучение в следните приоритетни области на океанологията: физика, химия, геология, геоморфология, геофизика, динамика на крайбрежната зона, биология и екология на морето и океански технологии.

(3) ИО-БАН извършва мониторинг на морската околна среда съгласно нормативно определените задължения в Закона за водите и НАРЕДБА № 1 от 11.04.2011 г. за мониторинг на водите. Институтът извършва консултантска и експертна дейност, както и подготовка и обучение на квалифицирани специалисти в областта на океанологията.

(4) Институтът създава научните основи за прилагане на екосистемния подход в управлението на човешките дейности в морето и крайбрежната зона, включително при морското пространствено планиране, за постигане на устойчиво използване и опазване на екосистемните ресурси и услуги на Черно море и в подкрепа растежа на синята икономика.

(5) Институтът представлява БАН, като национален координатор на всички изследвания, свързани с Черно море и Световния океан, чрез Националната океанографска комисия (НОК), и координира изследователската дейност и международните отношения на страната в рамките на Междуправителствената океанографска комисия (МОК) към ЮНЕСКО, съгласувано с Националната комисия за ЮНЕСКО (Решение на УС на БАН, Протокол № 3/02.04.2003г.).

(6) (Изм. - Решение на НС по Протокол №6/02.06.2026г.) Националният център за океанографски данни и информация – НЦОДИ (бивш Национален център за океанографски данни - НЦОД) е част от структурата на ИО-БАН, (Решение на НОК, Протокол № 3/08.09.2004г. т.2) и представлява страната в Комитета за международен обмен на океанографски данни и информация (МООДИ - IODE) към МОК-ЮНЕСКО.

(7) ИО-БАН извършва своята дейност самостоятелно или в сътрудничество с други научни организации, институции и фирми от страната и чужбина.

Чл. 4. Основни задачи на Института:

(1) Извършва фундаментални и приложни научни изследвания. Съдейства и участва във внедряването на научните резултати в практиката.

(2) Издава научни трудове и популяризира резултатите от научните изследвания чрез печатни и електронни издания, средства за масова информация, конференции, изложби и други способи.

(3) Подпомага органите на изпълнителната, законодателната и съдебната власт в страната чрез становища, експертизи и прогнози, както и чрез разработването на концепции, програми, проекти и планове за развитие в областите на неговата компетентност. Участва чрез свои представители в консултативни и съвещателни органи.

(4) Изгражда, поддържа и предоставя по договореност за ползване

научноизследователска инфраструктура и информационна база в своите приоритетни области. Участва в специализирани научни инфраструктури, мрежи и информационни системи в страната и чужбина.

- (5) Организира и участва в национални и международни научни конгреси, конференции, симпозиуми, експедиции, експерименти и други научни мероприятия, свързани с предмета на неговата дейност.
- (6) Подготвя квалифицирани специалисти чрез докторантури, специализации и следдипломни квалификации. Организира семинари, школи, курсове и други форми за повишаване на квалификацията на собствени и външни кадри.
- (7) Обучава студенти и дипломанти от висши училища, като им предоставя материална база, научно ръководство и възможност за участие в научноизследователския процес. Преподавателската дейност на служители от ИО-БАН във висшите училища е уредена съгласно решение на УС на БАН от 24.06.1998 г.

III. СТРУКТУРА И УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 5. Институтът има следната структура :

1. Ръководни органи:

- Общо събрание на учените (ОСУ),
- Научен съвет (НС),
- Директор,
- Заместник директор по научноизследователската дейност, заместник директор по международната дейност,
- Научен секретар.

2. (Изм. - Решение на НС по Протокол №6/02.06.2026г.) Научни структурни звена (НСЗ, секции):

- секция „Физика на морето“
- секция „Химия на морето“,
- секция „Морска геология и археология“,
- секция „Биология и екология на морето“,
- секция „Динамика на бреговата зона“,
- секция „Океански технологии“
- секция „Национален център за океанографски данни и информация“

3. Научноизследователски инфраструктури

- Научноизследователски кораб „Академик“

- Научноизследователска база „Шкорпиловци“
- Научноизследователска база „Маслен нос“

4. Административни и помощни звена:

- Отдел Финансово-счетоводен и работна заплата (ФС и РЗ)
- Вътрешен финансов контрол
- Човешки ресурси
- Научна информация (библиотека)

Чл. 6 Общото събрание на учените (ОСУ)

- (1) ОСУ включва всички лица на основна работа в постоянното научно звено, заемащи академична длъжност или притежаващи научна степен.
- (2) ОСУ избира свой председател, заместник-председател и секретар за срок от четири години.
- (3) Директорът, заместник-директорите и научният секретар не могат да бъдат избирани за председател на ОСУ.
- (4) ОСУ се свиква от неговия председател, от директора на постоянното научно звено, от председателя на научния съвет, както и по предложение на една пета от своите членове.

Чл. 7. Права и задължения на ОСУ:

- (1) Приема, изменя и допълва Правилника за дейността, Правилника за вътрешния трудов ред, Колективния трудов договор и Вътрешните правила за организиране на работната заплата на ИО-БАН.
- (2) Избира и отзовава своите представители в Общото събрание на БАН.
- (3) Приема, променя и допълва състава на НС на ИО-БАН.
- (4) Съвместно с НС приема научноизследователския и финансов отчет на постоянното научно звено.
- (5) Обсъжда програмите на кандидатите за Директор на ИО-БАН по обявен конкурс, изказва становище по тях с тайно гласуване и изпраща протоколите от обсъждането на Управителния съвет на БАН.

Чл. 8. (1) Общото събрание на учените може да взема решения, ако присъстват повече от половината членове от списъчния състав. Решенията се вземат с явно гласуване и с мнозинство повече от половината от присъстващите на събранието, с изключение на ал. 2, 3 и 5 на Чл. 7 от този Правилник, по които решенията се вземат с тайно гласуване и с мнозинство повече от половината на редуцирания списъчен състав.

(2) Списъчният състав на Общото събрание на учените не може да се редуцира с повече от една пета, като се редуцират само членовете, които се намират в командировка и специализация в чужбина, отсъстват поради болест или им е разрешен продължителен отпуск.

Чл. 9. Научен съвет (НС) (1) Научният съвет е колективен орган за научно ръководство на постоянното научно звено с четиригодишен мандат.

(2) За членове на Научния съвет се избират доктори на науките, хабилитирани учени, член-кореспонденти (дописни членове) и академици (действителни членове). Директорът, по право, е член на Научния съвет, но не може да бъде негов председател.

(3) Броят на членовете на Научния съвет не може да бъде по-малък от 15, а общият брой на членовете не може да надвишава 25 души. Броят на членовете, които не са на основна работа в постоянното научно звено, не може да надвишава една трета от общия брой на членовете на Научния съвет.

(4) Съставът на Научния съвет може да се обновява в рамките на мандата му по реда и условията, предвидени за Общото събрание на БАН.

(5) Научният съвет се свиква от председателя, от директора на постоянното научно звено или при поискване на една пета от неговите членове.

(6) По решение на Общото събрание на учените в Научния съвет се избира с право на съвещателен глас един млад учен с научна степен на възраст до 35 г.

(7) Научният съвет избира свой председател, заместник-председател и секретар за срока на мандата си с тайно гласуване и при мнозинство повече от половината от списъчния си състав. Научният съвет може да избере технически секретар извън състава на НС.

Чл. 10. (1) Научният съвет:

1. Определя научната политика на постоянното научно звено.
2. Приема планове за научноизследователската и учебна дейност на постоянното научно звено и заедно с Общото събрание на учените - отчетите за тяхното изпълнение.
3. Приема завършените планови и договорни изследвания.
4. Приема по предложение на Директора бюджета на постоянното научно звено и контролира изпълнението му.
5. Взема решения за създаване, закриване или трансформиране на научни структурни звена в постоянното научно звено.
6. Утвърждава, предложените от Директора, Заместник-директори и Научен секретар.
7. Избира с тайно гласуване ръководителите на структурните научни звена.

8. Взема решения за обявяване на конкурси за заемане на академични длъжности, съгласно ЗРАСРБ и правилниците за неговото прилагане, и прави предложения за освобождаване на лица заемащи академични длъжности.
 9. Извършва избори за заемане на академични длъжности, зачислява и отчислява докторанти, съгласно установения от закона ред.
 10. Взема решения по предложенията на Директора за разпореждане с имоти, собственост на научното звено.
 11. Взема решения за публикуване и разпространение на отчета на постоянното научно звено и по други въпроси за неговата дейност, предоставени му за решаване от този Правилник и други нормативни актове.
 12. Взема решения по предложенията на Директора за участие на постоянното научно звено в търговски дружества и др.
 13. Прави по установения ред предложения за награждаване на учени и други служители от Института с държавни и правителствени награди, както и с ведомствени награди на БАН.
 14. Обсъжда и взема решения по въпроси, отнасящи се до научноизследователската дейност и внедряването на научните резултати, внесени в Научния съвет от Директора или членове на Научния съвет, както и по такива, включени в действащи нормативни разпоредби в компетентността на Научния съвет.
 15. Обсъжда и взема решения по въпроси, отнасящи се до предложения за участие на структурните научни звена в проекти.
- (2) Заседанията на Научния съвет са редовни, ако присъстват повече от половината членове от списъчния му състав, освен когато е предвидено друго. Научният съвет взема решенията си с обикновено мнозинство от присъстващите членове и с явно гласуване, освен когато е предвидено друго.
 - (3) Научният съвет взема решенията си по т. 5, 6, 7, 8 и 10 от ал. 1 с мнозинство повече от половината на списъчния състав.
 - (4) Заседанията на Научния съвет са публични, освен когато законът предвижда друго.
 - (5) Въпросите в Научния съвет се внасят с докладна записка, съдържаща необходимата поясняваща информация, и предложение за проектно решение. Докладната записка се внася при секретаря или техническия секретар на Научния съвет най-късно три дни преди датата на заседанието.
 - (6) Материалите за заседанието на Научния съвет се предоставят електронно на неговите членове или в съобщението за свикване на заседанието, наред с указване на времето, мястото и дневния ред, задължително се посочва къде могат членовете на Научния съвет да се запознаят предварително с тях.

(7) Съобщението за свикване на заседанието се изпраща на членовете на НС не по-късно от 7 дни преди датата на заседанието при неотложна необходимост заседанието може да се свика и в по-кратък срок.

(8) В случай на извънредна епидемична обстановка, на основание чл.63 от Закона за здравето, и други форсмажорни обстоятелства, Научният съвет на ИО-БАН провежда дистанционни заседания чрез подходящи онлайн платформи за обсъждане и гласуване, при спазване на процедурата за присъствено заседание.

Чл. 11. На мястото на член на Научния съвет, който ще отсъства повече от 8 месеца или не е присъствал на повече от две трети от заседанията през дадена календарна година се избира друг.

Чл. 12. (1) **Директор** на ИО-БАН може да бъде доктор на науките, хабилитиран учен с научна степен, член-кореспондент (дописен член) или академик (действителен член), който се назначава въз основа на избор на основна работа в постоянното научно звено.

(2) Директорът не може да бъде избран за повече от два последователни мандата на тази длъжност. Той може да бъдат избран на длъжността за съответния мандат само преди навършване на 65 г. възраст, а за академиците и член-кореспондентите – на 70 г. възраст.

(3) Директорът се избира от Управителния съвет на БАН за срок от четири години.

(4) Условията, редът и начинът за провеждане на избора се определят от Управителния съвет и се утвърждават от Общото събрание на БАН.

(5) Решението на Управителния съвет за избор на директор се взема не по-късно от един месец преди изтичане на мандата на действащия директор.

(6) Председателят на БАН назначава избрания от Управителния съвет директор на Института.

Чл. 13. (1) Предсрочно прекратяване на мандата на директора става:

1. по собствено желание;
2. при невъзможност да осъществява функциите си за период от четири месеца;
3. по предложение на 2/3 от членовете на Общото събрание на учените от постоянното научно звено или на 1/5 от членовете на Управителния съвет на БАН;
4. при влизане в сила на присъда за умишлено престъпление от общ характер;
5. при напускане на БАН.

(2) Решение по т. 2 и 3 от ал.1 се взема от Управителния съвет на БАН.

(3) Решението за откриване на процедурата за избор на нов директор се взема не по-късно от един месец след прекратяването на мандата на директора.

(4) При прекратяване на мандата по ал. 1, Председателят на БАН назначава временно изпълняващ длъжността директор.

Чл. 14. (1) Директорът ръководи и управлява цялостната дейност на постоянното звено съгласно Закона на БАН, Устава на БАН и Правилника за дейността на постоянното научно звено.

(2) Директорът

1. представлява постоянното научно звено пред всички органи и организации, юридически и физически лица в страната и в чужбина;
2. разпорежда се с бюджета на постоянното научно звено и неговите фондове;
3. организира и ръководи изпълнението на административните задачи на постоянното научно звено;
4. назначава и уволнява учените и помощния персонал в постоянното научно звено по установения ред от Кодекса на труда, Закона за БАН и Устава на БАН;
5. взема решения за разпореждане в интерес на постоянното научно звено с имущество, собственост на звеното, които се утвърждават от Научния съвет;
6. взема решения за участие на постоянното научно звено в търговски дружества и др., които се утвърждават от Научния съвет;
7. изпълнява функции, които му се възлагат с нормативни актове от ръководството на БАН или произтичат от договори, по които постоянното научно звено е страна;
8. утвърждава Правилника за вътрешния трудов ред съгласно Кодекса на труда;
9. на пряко подчинение на Директора са следните длъжности: заместник-директори, научен секретар, помощник директор, ръководители на секции, главен счетоводител, финансов контролър, експерт по управление на човешките ресурси, завеждащ научната информация, капитани на плавателни съдове, завеждащ научноизследователския инфраструктури, деловодител.

Чл. 15. (1) Директорът назначава заместник-директорите и научния секретар на постоянното научно звено, след обсъждане и утвърждаване от Научния съвет на предложените от него кандидатури, за срок от четири години.

(2) **Заместник-директор** може да бъде доктор на науките или хабилитиран учен на основна работа в постоянното научно звено. Той замества директора в негово отсъствие и може да ръководи определени направления от постоянното научно звено, възложени му с писмена заповед от директора или съобразно длъжностната характеристика.

(3) **Научен секретар** може да бъде доктор на науките или хабилитиран учен на основна работа в постоянното научно звено. Той подпомага директора в планирането и отчитането на научната и учебна дейност и осъществява други функции, възложени му от директора с писмена заповед или съобразно длъжностната характеристика.

(4) **Ръководител административно-стопанска дейност** може да бъде назначен от директора в зависимост от обема и характера на тази дейност в постоянното научно звено и осъществява други функции, възложени му от директора с писмена заповед или съобразно длъжностната характеристика. За тях той отговаря наравно с директора.

Чл. 16. Заместник-директорите и научният секретар могат да заемат една и съща длъжност за не повече от два последователни срока. Те могат да бъдат утвърдени на длъжността за съответния срок само преди навършване на 65 г. възраст, а за академиците и член-кореспондентите – на 70 г. възраст.

Чл. 17. Предсрочното освобождаване на заместник-директорите и на научния секретар става при условията и по реда на чл. 13, ал.1, т. 1,2,4 и 5.

Чл. 18. (1) Директорът определя със заповед директорски съвет като съвещателен орган по научно-организационните и административно-стопанските въпроси на/към директора. Директорският съвет се състои от заместник-директорите, научния секретар, помощник-директора, ръководителите на секции и главния счетоводител.

(2) Директорският съвет се свиква от директора при необходимост.

Чл. 19. (1) **Научните структурни звена (НСЗ) (секции)** провеждат научноизследователска и научно-приложна дейност съгласно плана на ИО-БАН и имат следните основни задачи:

1. **Секция „Физика на морето“** изследва физическите процеси в морската среда и генерира знания, подпомагащи устойчивото използване на морските небиологични ресурси и развитието на индустрията, пряко или косвено свързана с Черно море. Направленията, по които се работи са: пряко изследване на физически процеси в морската среда чрез използване на in-situ и дистанционни методи за измерване; развитие на методи за моделиране на физически процеси в морската среда.
2. **Секция „Химия на морето“** изследва динамиката на химическия състав на морските, крайбрежните езерни и постъпващите в морето води, химическите аспекти на екологичното състояние и замърсяването на морските води, хидрохимическите аспекти на биологическата продуктивност в морската среда, морските биогеохимични цикли и енергийни потоци.
3. **Секция „Биология и екология на морето“** развива научните основи за прилагане на екосистемния подход в управлението на човешките дейности,

свързани с използване на морските биологични ресурси; изучава биоразнообразието на Черно море на популационно-генетично, видово, хабитатно и екосистемно ниво, включително функционални и трофични взаимодействия между организмите; извършва мониторинг и оценки на екологичното състояние на водите и състоянието на морската околна среда, разработва индикатори и класификационни системи за екологична оценка; оценява запасите и популационните параметри на интензивно експлоатираните видове риби в Черно море, изготвя препоръки за опазване, възстановяване и устойчиво използване на рибните и нерибните биологични ресурси; разработва научни подходи за опазване и възстановяване на биологичното разнообразие, включително обявяване и управление на морски защитени територии и зони; разработва научните основи за култивиране на хидробионти.

4. **Секция „Морска геология и археология“** в съответствие с приоритетите на Синята икономика и устойчивото развитие изследва с геоморфоложки, геоложки и геофизични методи: геоложкия строеж на черноморското крайбрежие, шелф и дълбоководна зона; литологията, стратиграфията, седиментологията на кватернерните седименти; литофациалните изменения и пространствените взаимоотношения на морските седименти; реконструира климатичните промени и колебанията на морското ниво с цел прогнозиране на глобалните климатични промени; изследва минералните ресурси в шелфовото пространство на ИИЗ на Република България с приоритет газовите хидрати извършва оценка на геоложкия риск като: земетресения, кални вулкани, вълна тип „цунами“, свлачища, срутища, абразия, вследствие на геодинамични процеси; геоморфоложки взаимодействия в бреговата зона, природни и антропогенни определящи фактори; крайбрежните и подводни геоархеологически ландшафти; решава задачи при стопанското усвояване на акваторията в съответствие със съвременните теории за геоложкия строеж, седиментогенезата и геоморфологията на дънния релеф
5. **Секция „Динамика на бреговата зона“:** изучава бреговата зона и шелфовата акватория чрез прилагане на съвременни методи и технологии за наблюдение и изследване, допринасящи за устойчивото управление на бреговата зона. Основните направления са: брегова хидродинамика (вълнение, вълнови течения, колебания на морското ниво); климат и енергиен потенциал на морското вълнение; геоморфология и изследване на характеристиките и разпространението на морските седименти; литодинамика и морфодинамика на бреговата зона и шелфовата акватория; изследване на въздействието на хидротехническите съоръжения върху бреговата динамика; картиране на морското дъно и дънните субстрати; оценка и управление на риска от опасни хидрометеорологични явления.
6. **Секция „Океански технологии“** извършва научни изследвания и технологично развитие в следните основни направления: океанографски

прибори; оперативна океанография; хидроакустика; аерокосмически методи за мониторинг; подводни системи и технологии; подводни апарати.

7. Секция „Национален център за океанографски данни и информация“ отговаря за събиране, качествен контрол, каталогизиране и дългосрочно съхранение на данните и метаданните, предоставяне на услуги за достъп, научни продукти и международния обмен на океанографски данни.

(2) НСЗ провеждат научно-консултативни съвети за обсъждане на научни планове, проектни предложения, проекти, отчети, конкурси и др. въпроси от дейността на секцията.

(3) В областта на своята компетентност НСЗ извършват обучение на докторанти, подготовка на дипломанти и стажанти.

Чл. 20. НС избира за ръководител на НСЗ хабилитиран учен на постоянна работа в ИО-БАН. Ръководителят на секция е пряко подчинен на Директора на ИО-БАН.

Чл. 21. Ръководителят на секция:

(1) отговаря за цялостната дейност на звеното, включително планиране, организиране, контролиране изпълнението на високо ниво и отчитането в срок на научноизследователската дейност на секцията, обучението на зачислените докторанти, дипломанти и стажанти;

(2) отговаря за спазването на нормативните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ) и противопожарна охрана (ППО);

(3) е материално отговорно лице (МОЛ) на секцията и отговаря за правилното използване, поддържането и съхранението на числящата се материално-техническата база, лаборатории и складове.

IV. НАУЧЕН СЪСТАВ

Чл. 22. (1) Научният състав на Института обхваща членовете на академичния състав и нехабилитираните учени с научни степени и/или звания, които са на основна работа в Института.

(2) Членовете на научния състав:

1. провеждат научни и научно-приложни изследвания и подготвят кадри за нуждите на Института и на други организации;

2. осъществяват от името на Института експертна и консултантска дейност в областта на своята компетентност, когато са упълномощени за това;

3. извършват дейност по популяризиране на НАУЧНИ РЕЗУЛТАТИ И постиженията;

4. представляват Института в състава на организации и при прояви в страната и чужбина, когато са упълномощени за това.

Чл. 23. (1) Академичните длъжности в Института се заемат по установения от закона ред.

(2) Хабилитирани учени са професорите и доцентите.

Чл. 24. (1) С учени, работили извън системата на БАН, както и с придобилите за първи път научно звание или академична длъжност в академията, се сключва срочен трудов договор.

(2) При изтичане на срока на трудовия договор по ал. 1 и след атестиране научният съвет взема решение:

1. да се сключи безсрочен трудов договор със или без повишаване в академична длъжност;
2. да се сключи нов срочен трудов договор;
3. да се прекрати трудовия договор.

Чл. 25. (1) Дейността на учените се оценява периодично по критерии и методика, утвърдени от Общото събрание на учените на БАН, допълнени съобразно научната област от Научния съвет на ИО-БАН по процедура, определена в правилника по чл. 36, т. 1 Устава на БАН.

(2) Правните последици от оценката на дейността на учения се определят от закона и Устава на БАН.

Чл. 26. Учени, избрани или назначени на ръководна длъжност в БАН и в Института, запазват научната си длъжност.

Чл. 27. (1) След пенсионирането си докторите на науките и хабилитираните учени с решение на Научния съвет могат да продължат да участват в научната работа и в подготовката на кадри, без да заемат щатно място.

(2) След пенсионирането си докторите на науките и хабилитираните учени, остават членове на Научния съвет до края на мандата му, при условие, че не се нарушават изискванията на чл. 9, ал. 3.

V. ОРГАНИЗАЦИЯ НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ И ПОМОЩНИ ЗВЕНА И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ТЯХ

Чл. 28. Административният и научно-помощният персонал на ИО-БАН е длъжен да осигури:

1. Необходимите условия за нормално изпълнение на задълженията на научния състав.
2. Ползването на всички права и придобивки, регламентирани от Кодекса на труда, от всички служители.

A. ОТДЕЛ НАУЧНА ИНФОРМАЦИЯ

Чл. 29. Отдел Научна информация организира окомплектоването, обработката и опазването на библиотечния фонд на ИО-БАН, осигурява информационното обслужване на научноизследователската дейност чрез библиотечния фонд, автоматизираните електронни бази данни и каталози и книгообменни връзки.

Б. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ПЛАВАТЕЛНИ СЪДОВЕ

Чл. 30 Научноизследователски плавателни съдове, собственост на ИО-БАН или предоставени му за ползване от БАН, осигуряват научноизследователската работа по време на теренни изследвания с апаратура и съоръжения и като транспортно средство; подпомагат научните работници в изследванията и експериментите чрез участието на личния си състав; осигуряват безаварийно плаване и нормални битови условия при работа на море.

Чл. 31. (1) За ползването на плавателните средства от Института се изготвят годишен и месечен план-графици.

(2) Годишният план-график се изготвя в началото на календарната година заедно с Плана на научната дейност въз основа заявките на секциите, като се планира и необходимото време за ремонти и зареждане.

(3) Годишният план-график се подготвя от научния секретар, обсъжда се и се утвърждава от Научния съвет.

Чл. 32. Експедиционната дейност се урежда в отделен Правилник.

В. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ БАЗИ „ШКОРПИЛОВЦИ“ и „МАСЛЕН НОС

Научноизследователските бази осигуряват условия за провеждане на експериментални изследвания по изпълнение на задачи на Института.

Г. ОТДЕЛ ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН И РАБОТНА ЗАПЛАТА

Чл. 33. Главният счетоводител:

1. Контролира изразходването на финансови средства за изпълнение на основната дейност на Института в рамките на утвърдения бюджет от Първостепенния разпоредител в лицето на БАН;
2. ръководи и организира изграждането и функционирането на счетоводната система на Института, счетоводната отчетност и финансово-счетоводната документация, съобразно нормативната уредба;
3. подписва с втори подпис всички платежни документи;
4. контролира и съставя годишния финансов отчет;
5. контролира срочното и точно изпълнение на всички финансови и статистически отчети;
6. контролира инвентаризациите на ДМА, НМДА и материални запаси по ред и срокове, регламентирани в Закона за счетоводството;

7. контролира съхраняването и предаването на счетоводна информация по реда, предвиден в Закона за Държавния архивен фонд, и в съответствие със Закона за счетоводството;

8. следи за законосъобразността на издаваните заповеди за изплатени възнаграждения по проекти и договори, съпроводени с формуляри за отработено време (time sheets), утвърден от Директора на Института, сключването на договори, които е подписал, и всички останали въпроси, по които възникват финансови ангажименти на Института.

Д. ОТДЕЛ ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ

Чл. 34. Експертът по човешки ресурси:

1. оформя, обработва и завежда документите по движение на личния състав в съответствие с нормативните изисквания на КТ и свързаните с него Наредби; изготвя справки и изпраща статистическа информация за нуждите на Националния статистически институт, НАП, НОИ, ЦО-БАН, ЦУ-БАН, МОН, НАЦИД и ДР.

2. изготвя и съхранява административните документи по конкурси за научни работници, докторанти и други в съответствие със ЗРАСРБ, Правилника по прилагането му, ПУРПОНСЗД в Института, Правилника за дейността на ЦО и АС при БАН, Закона за висшето образование;

3. изготвя документите по назначаването и стажа на морските лица в ИО, в съответствие с изискванията на Морска Администрация;

Е. АДМИНИСТРАТИВНО-СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ

Чл. 35. Ръководителят административно-стопанската дейност:

1. отговаря наравно с директора за капиталното строителство, материално – техническото снабдяване, обзавеждането и складовата база, отдаването под наем на движимото и недвижимото имущество на Института;

2. осъществява взаимодействието със службите за пожарна безопасност, гражданска защита, ХЕИ и районните инспекции по труда.

3. Ръководи работниците по охраната и хигиената на ИО-БАН.

Ж. ДЕЛОВОДСТВО

Чл. 36. Деловодната дейност на Института се извършва от технически сътрудник, пряко подчинен на директора.

Чл. 37. Техническият сътрудник изпълнява функциите по приемане, регистрация и докладване на входящата и изходяща кореспонденция по предназначението им; машинописа; текущото и постоянно съхраняване на деловодните дела в архив на ИО-БАН.

VI. ИМУЩЕСТВО, МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКА БАЗА. ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ

Чл. 38. (1) Институтът има право на собственост и други вещни права върху терени, сгради, машини, съоръжения, апаратура, обзавеждане, книги, ценни книжа и други движими вещи, вземания, патенти, ноу-хау, дялово участие в търговски дружества и други права, които са придобили със собствени средства, чрез дарение, завещание или по друг възмезден или безвъзмезден начин.

(2) Институтът ползва безвъзмездно имущество на БАН, за което му е предоставено правото на ползване чрез договор и при спазване на изискванията на Правилата за ползване на недвижимите имоти, собственост на БАН от самостоятелните ѝ звена.

(3) Институтът отдава под наем помещения и материална база в съответствие с нормативната база и Правила за отдаване под наем на недвижими имоти и движими вещи от самостоятелните звена на БАН, съгласувано с компетентните органи на БАН.

Чл. 39. (1) Ползването и разпореждането с недвижими и движими вещи, придобити по дарение или завещание, се осъществява съобразно изричната воля на дарителя или завещателя.

(2) При отсъствие на изрична воля на дарителя или завещателя решения се вземат от научния съвет.

Чл. 40. Институтът няма право да се разпорежда с недвижимите и движимите вещи, вземанията и другите права, които са собственост на академията.

Чл. 41. Българската академия на науките не отговаря за задълженията на Института, както и той не отговаря за задълженията на академията и на други нейни самостоятелни звена.

Чл. 42. (1) Институтът може да образува и да участва в търговски дружества и други организации, чийто предмет на дейност е свързан с провежданите научни изследвания и прилагане на научни резултати с цел да се осигурява и подпомага научната дейност (Устав на БАН, Чл. 40, ал.1, т. 13).

(2) Директорът, заместник-директорите, помощник-директорът и научния секретар на Института не могат да бъдат членове на управителни съвети на търговски дружества и други подобни, освен ако представляват Института.

Чл. 43. (1) Материално-техническата база на Института се създава, за да осигури научноизследователската работа и нормални битови условия на работещите при най-целесъобразно и икономично изразходване на предоставените средства.

(2) Опазването, правилната експлоатация и поддържането на материално-техническата база е задължение на всички служители.

(3) Развитието на МТБ става чрез средства от бюджетната субсидия, договори, собствени средства и дарения.

Чл. 44. За закупените, изработените и получените безвъзмездно дълготрайни материални активи (ДМА) и нематериални дълготрайни активи (НМДА) отговарят материално отговорни лица, както следва:

1. за сградите и тяхното обзавеждане – ръководителят административно-стопанската дейност;
2. за плавателните средства – капитанът;
3. за специалната апаратура, машини и съоръжения и др. – ръководителите на съответните секции, в които са зачислени. От своя страна ръководителите на секции завеждат на подчинените им служители с индивидуални списъци отделните апарати и обзавеждане за стопанисване и отговорно ползване.
4. Всеки ръководител на НСЗ определя отговорник за материалната база, който участва в инвентаризацията на съответното НСЗ и съхранява документацията от инвентаризациите.

Чл. 45. Планирането и доставката на нови ДМА се извършва по предложение от съответните ръководители на секции, ръководителя административно-стопанската дейност, капитана и ръководителите на проекти, съобразно наличните средства и при спазване на изискванията на ЗОП.

Чл. 46. (1) Доставката на материали и консумативи се извършва, както следва:

1. Канцеларски и фотоматериали, битово-хигиенни материали, материали и инструменти за поддържане на сградите, терените, служебните автомобили, технически и електротехнически части, инструменти и материали за нуждите на целия институт е отговорност на помощник-директора, при спазване на изискванията на ЗОП.
2. инструменти, части, реактиви и материали, необходими за лабораториите – от членовете на секциите и помощник-директора, при спазване на изискванията на ЗОП.

(2) Капитаните на плавателни съдове организират цялостно снабдяване за своите нужди, при спазване на изискванията на ЗОП.

(3) Покупката на ДМА, консумативи и материали се разрешава от директора и главния счетоводител за всеки отделен случай чрез надлежно оформено предложение за възникналия разход и при спазване на изискванията на Закона за обществените поръчки.

Чл. 47. Всички проби, образци и екземпляри, събирани по време на служебни командировки, по силата на разрешителни, издадени на името на ИО-БАН, са собственост на ИО-БАН.

Чл. 48. Интелектуална собственост. Завършените по плана на ИО-БАН продукти, предмет на Закона за авторското право и сродните му права са собственост на ИО-БАН, с изключение на договорите, в които този въпрос е уреден с изрични клаузи.

VII. ПРОЕКТНА ДЕЙНОСТ

Чл. 49. Научноизследователската дейност в Института е организирана на проектен принцип с финансиране от бюджета на БАН, собствени средства и от външни източници – институциите на изпълнителната, съдебната и местната власт, български и чуждестранни организации, фондации, фирми, Рамковите програми за изследвания и развитие на Европейската комисия, регионални програми и др.

Чл. 50. (Изм. - Решение на ОСУ по Протокол №2/19.05.2025г.) Ръководството и участието на ИО-БАН в международни и национални проекти с външни възложители се осъществява при спазване на вътрешните нормативни документи на Института, които уреждат условията за кандидатстване, изпълнение и отчетност.

Чл. 51. (Изм. - Решение на ОСУ на ИО-БАН по Протокол №2/19.05.2025г.) Конкретните правила и процедури за сключване и изпълнение на договори по проекти и задачи с външни възложители са регламентирани в ***Правилника за сключване и изпълнение на договори по проекти/задачи от ИО-БАН с външни възложители*** и неговите приложения.

VIII. ПЛАНИРАНЕ И ОТЧИТАНЕ

Чл. 52. (1) Институтът осъществява своята дейност въз основа на годишен научноизследователски план, който е част от единния научноизследователски план на БАН.

(2) Планирането на научноизследователската дейност се извършва от ръководителите на научните структурни звена на Института и се обобщава от зам.-директора по научноизследователската дейност в Годишен план.

(3) Годишният план включва проектите и договорите, които се изпълняват изцяло или частично в рамките на календарната година и по които ИО-БАН е страна. Годишният план се актуализира текущо при сключване на нови договори през календарната година, но не по-късно от три месеца след сключването на договора.

Чл. 53. Планът за научноизследователската дейност се приема ежегодно от Научния съвет на Института.

Чл. 54. (1) Отчитането на научноизследователската дейност се извършва пред Научния съвет на Института в срок и формат, определени от ЦУ на БАН.

(2) Приемането на Годишния научен отчет на ИО-БАН става на заседание на Общото събрание на учените съгласно сроковете на конкретната академична годишно-отчетна кампания.

IX. ФИНАНСИРАНЕ

Чл. 55. Бюджетна субсидия. Съгласно Закона за БАН и Устава на БАН, ИО-БАН може да получава бюджетна субсидия. Размерът ѝ се определя от Общото

събрание на БАН след приемане на Бюджета на БАН като част от Бюджета на Република България. Бюджетна субсидия може да се разходва за:

(1) Фонд РЗ и ДОО както следва:

а/ Заплати и възнаграждения за персонала, нает по трудови отношения и задължителни осигурителни вноски от работодателя, съгласно утвърденото щатно разписание;

б/ Други възнаграждения и плащания на персонала - средства за научна степен доктор и доктор на науките; научни публикации; цитати; привлечени средства в полза на институции и органи на общините, държавата и ЕС.

(2) Разходи за вода, горива и енергия на Института

(3) Оперативни разходи за НИК”Академик”;

(4) Разходи за издръжка на докторанти - редовни и задочни;

(5) Безопасност и здраве при труд (профилактични прегледи, предпазна храна, работно облекло);

(6) Стипендии на докторанти.

Чл. 56. Бюджет на ИО-БАН. Бюджетът на ИО-БАН се приема от научния съвет по предложение на директора. Научният съвет контролира изпълнението на бюджета. Право да се разпорежда с бюджета на ИО-БАН има само директорът.

Чл. 57. Приходна част на Бюджета на ИО-БАН. Тя може да се формира от бюджетната субсидия и други постъпления като:

(1) Отчисления за базовата организация от договори на ИО-БАН. Размерът на отчисленията се определя при преговори с възложителя, когато това е възможно, или от правилата на възложителя, както и от НС по предложение на Директора;

(2) Приходи от наеми;

(3) Приходи от участие на ИО-БАН в търговски дружества;

(4) Постъпления от спонсори и дарения.

Чл. 58. Средства набрани извън бюджетната субсидия могат да се разходват за:

(1) Финансиране на научноизследователската дейност;

(2) Подготовка на кадри;

(3) Развитие и поддръжка на материалната база (закупуване на ДМА и НДМА);

(4) Заплащане на различни видове услуги;

(5) Организиране на научни мероприятия;

Х. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ДРУГИ НАУЧНИ ЗВЕНА НА БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ И С ДРУГИ ОРГАНИЗАЦИИ

Чл. 59. Институтът може да създава или да участва в национални координационни съвети, асоциации, научни дружества и комитети по отделни или комплексни научни направления. Решение за такова участие взема научният съвет.

Чл. 60. С решение на Научния съвет могат да се създават самостоятелно или съвместно с висши училища и други организации от страната и чужбина:

1. постоянни или временни изнесени (регионални) лаборатории или проблемни групи за изследване и решаване на регионални проблеми, за научно обслужване по договор на стопански, социални и други дейности на териториални общности;
2. семинари, курсове и др. за подготовка и за повишаване на квалификацията на наши и чуждестранни научни кадри.

Чл. 61. Институтът и учените, в рамките на своята компетентност, могат без разрешение:

1. да установяват връзки и сътрудничество с академии, висши училища, други научни звена и учени от страната и чужбина;
2. да членуват в международни научни асоциации, организации, дружества и др. и да сътрудничат с тях.

Чл. 62. Институтът може:

1. да извършват обмен на наши и чужди учени и да ги привличат за работа по тематика от взаимен интерес;
2. да извършват обмен на наши и чужди учени за временна работа и за повишаване на квалификацията им;
3. да участват в специализирани информационни системи и звена от страната и чужбина и да получават необходимото им информационно обслужване.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1.(1) Настоящият правилник е разработен въз основа на Закона за БАН, Кодекса на труда, Устава на БАН и други нормативни актове, в тясна връзка с утвърдената структура и щатното разписание на Института и наличната основна материално-техническа база.

§2. Изменения и допълнения в Правилника се извършват по реда, установен в Чл. 36 т. 1 от Устава на БАН.

§3. Към нарушителите на Правилника се прилагат мерките, предвидени в Кодекса на труда.

§4. Правилникът е приет на заседание на Общото събрание на учените в Института по океанология с Протокол № 3/22.07.2020 г., изменен с Решение на Общото събрание на учените в ИО-БАН по Протокол № 2/19.05.2025 г., изменен с

Решение на Общото събрание на учените в ИО-БАН по Протокол №2/29.07.2026
г.

ПРИЛОЖЕНИЯ

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

ЗАПАЗЕН ЗНАК (ЛОГО) НА ИНСТИТУТА ПО ОКЕАНОЛОГИЯ – БАН

ОФИЦИАЛНА БЛАНКА НА ИНСТИТУТА ПО ОКЕАНОЛОГИЯ – БАН

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
ИНСТИТУТ ПО ОКЕАНОЛОГИЯ • VARNA
П.К.152, VARNA 9000, БЪЛГАРИЯ
ФАКС: 052 370 483; E-MAIL: office@io-bas.bg

BULGARIAN ACADEMY OF SCIENCES
INSTITUTE OF OCEANOLOGY • VARNA
P.O.Box 152, Varna 9000, Bulgaria
FAX: +359 52 370 483; E-MAIL: office@io-bas.bg